

Olimpijski KROGI

OLIMPIJSKI KROGI
november 2015

BREZPLAČEN IZVOD
POŠTNINA PLAČANA
PRI POŠTI
1102 LJUBLJANA

INTERVJU Boro Štrumbelj - novi
direktor direktorata za šport

FOTOREPORTAŽA:
Olimpijski festival
s športnimi Asi

SPONZORJI OLIMPIJSKE REPREZENTANCE SLOVENIJE

GLAVNI SPONZOR

VELIKI SPONZORJI

SPONZORJI

www.olympic.si

ŠTARTNA LISTA november 2015

UVODNIK:

2016 - leto olimpiske
zapuščine in olimpijskih
iger

5

5. mednarodni kongres
športne medicine

7

INTERVJU:

Boro Štrumbelj

8

POGLED Z VRHA:

8
OKS v Portorožu
zaznamoval obletnico

Srečanje Gabrovca
in Bacha

9
Nova študijska smer
za vrhunske športnike

10-22

10
Priročnik klinične
športne prehrane

11
Športni navdušenci
uživali v igri na
Olimpijskem festivalu
s športnimi ASI!

KLIK:
Olimpijski festival
s športnimi asi

IN MEMORIAM:

14
Drago Grubelnik
Boris Kristančič
Nuša Tome Babnik

16
Sklenimo Olimpijski krog
in pozdravimo slovenske
olimpijce

Varuh športnikovih
pravic na forumu komisij
športnikov

ŠPORT ZA VSE

17
OKS - ZSZ polnopravni
član organizacije TAFISA

Model pravilnika in meril
za vrednotenje letnega
programa športa

18
Trajnostni razvoj družbe
in okolja, v katerem delu-
je, ključno vodilo družbe
SIJ - Slovenske industrije
jekla

Gibalna aktivnost kot
zdravstvena preventiva -
pomembno sporočilo
kongresa športa za vse

19
21. EVROPSKI KONGRES
ZA »FER PLEJ«

WOA - Svetovni forum
združenja olimpijcev

20
OKS - ZSZ podpisal
pogodbo o sodelovanju
s slovensko vojsko in
podaljšal partnersko
pogodbo s steklaro
Rogaška

LINGULA in SEMOS

21
Repetitio est mater
studiorum

22
Tuje cvetke, ki kazijo
domače livade

KAJ LAHKO ODSTRANIMO IZ KAZALA?

Olimpijski krog
november 2015

Izdaja:

Olimpijski komite Slovenije -
Združenje športnih zvez

Naslov uredništva:
OKS-ZSZ, Šmartinska 31
1000 Ljubljana
T 01 230 60 00
F 01 230 60 20
E info@olympic.si
www.olympic.si

Glavni urednik: Brane Dimitrovič
Odgovorna urednica: Alja Pahor
Novinarji: Sodelavci OKS-ZSZ
Fotografije: Arhiv OKS, STA, Alex Fevžer
Lektorica: Jelka J. Makoter, Lingua d.o.o.
Oblikovanje: arnoldvuga+
Tisk: Račete Paper Group

2016 - leto olimpijske zapuščine in olimpijskih iger

Od objave mojega prvega uvodnika je minilo že pol leta; spremembe, ki so bile v njem navedane, so se v glavnem uresničile. Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez (v nadaljevanju: OKS – ZŠZ) je doživel reorganizacijo na obeh ravneh vodenja organizacije, tj. na upravljalški ravni in tudi na ravni strokovnih služb. Reorganizacija se je izkazala kot primerna za pretežno projektno usmerjeno delo strokovnih služb, saj omogoča neposredno delegiranje projektov ter s tem individualizacijo odgovornosti, dolžnosti in pristojnosti nosilcev. Prav tako pa organizacijska struktura, ki jo oblikujejo trije sektorji, ustvarja pogoje za učinkovito načrtovanje, uveljavljanje (organiziranje in vodenje) in nadzor finančnega pa tudi vsebinsko-programskega delovanja OKS – ZŠZ. V pretečenem obdobju je zaživel tudi delovanje vseh strokovnih svetov, odborov in komisij, ki s svojimi strokovnimi usmeritvami pomembno dopolnjujejo in zaokrožajo delovanje OKS – ZŠZ. Spremenjena oblika letnega delovnega in finančnega načrta OKS – ZŠZ je bila z odobravanjem sprejeta na organih OKS – ZŠZ in se je med izvajanjem izkazala kot dobra podlaga za spremljanje delovnih nalog in finančnega načrta, ki je zaradi zaznanih odmikov na prihodkovni strani v mesecu oktobru doživel rebalans. Trenutno smo že v postopku priprave letnega delovnega in finančnega načrta za prihajajoče leto, v katerem pa bomo poskušali odpraviti tudi nekatere zaznane slabosti letošnjega ter racionalizirati porabo sredstev na ravni delovanja in izvajanja projektov. Prav tako smo se preselili v nove prostore, in sicer v poslovno stavbo našega novega pokrovitelja BTC, d. d., in že začeli izvajati projekte, ki bodo povezali strateške usmeritve, ki jih imamo zapisane v naši strategiji z usmeritvami strategije podjetja BTC, d. d. Seveda se je v preteklega pol leta zgodilo še marsikaj pomembnega, vendar ste o vsem lahko brali v obeh številkah O-krogov pa

tudi drugih medijskih objavah OKS – ZŠZ, ki jih prejimate v elektronski obliki. Zato bom v nadaljevanju uvodnika zapisal nekaj malega o prihodnjem letu, za katero načrtujemo, da bi bilo leto olimpijske zapuščine na poti do olimpijskih iger.

Selitev poslovnih prostorov OKS – ZŠZ je bila posledica strateške usmeritve, povezane s promocijo olimpizma, slovenske olimpijske zgodovine in olimpijskih vrednot. Skladno z navedenim ciljem smo za prihajajoče leto pripravili program projektov, za katerega menimo, da bo uspešno uveljavil zastavljene usmeritve in pomembno prispeval k uveljavitvi olimpizma v najširšem smislu v širši slovenski splošni javnosti. V program projektov smo uvrstili naslednje projekte:

- **Olimpijska učna pot**, ki bo tekla skozi »BTC City«. Povezovala bo 50 klop, pri čemer bo vsaka klop namenjena predstavitvi pomembnega dogodka iz slovenske olimpijske zgodovine. Olimpijska učna pot bo namenjena predvsem organiziranemu obisku in izobraževanju o olimpizmu in olimpijskih vrednotah pa tudi o vsem, ki bodo na njo zašli po naključju.
- **Olimpijski predstavitveni center** (»show room«). Predstavitvena soba olimpizma bo organizirana kot majhen olimpijski muzej, v katerem bodo obiskovalci lahko s pomočjo sodobne informacijske tehnologije in avdiovizualnih sredstev podoživeli najsvetlejšo trenutke slovenske olimpijske in športne zgodovine, prav tako pa bodo lahko olimpizem spoznali z obiskom tematskih delavnic, na koncu pa bodo lahko tudi kupili kak olimpijski spominek. Predstavitveni center bo zadnja postaja olimpijske učne poti.
- **Predstavitve olimpijske kolekcije Rio 2016**, kjer bomo predstavili kolekcijo oblačil, ki jo bodo nosili naši športniki in športnice na OI Rio 2016.
- **Olimpijski plakat »RIO 2016«**, ki bo izbran na natečaju med osnovnošolci, ki so ume-

tniško nadarjeni in bodo imeli željo na natečaju sodelovati.

- **Maskota olimpijske reprezentance**.
- **Olimpijski gala dobrodelni večer**, ki bo letos organiziran drugič in ki bo namenjen zbiranju sredstev za »Fundacijo za športnike in športnice iz socialno šibkih okolij«.

Posebnost omenjenih projektov je, da se bodo vsi končali oz. zgodili na isti dan v mesecu aprilu. Ta dan bo posvečen olimpizmu – njegovi zgodovini, vrednotam in njegovi prihodnosti. Program projektov je bil med Generalno skupščino ANOC v Washingtonu (29. in 30. oktobra) predstavljen tudi predsedniku Mednarodnega olimpijskega komiteja dr. Thomasu Bachu. Predsednik je zamisel sprejel z odobravanjem ter obljubil svojo navzočnost in finančna sredstva iz olimpijske solidarnosti. Prav tako pa naj bi takrat pred predstavitvenim centrom zasadil olimpijsko drevo. Na datum njegovega prihoda še čakamo, boste pa o njem vsekakor pravočasno obveščeni.

Šport je po novi ministrici dobil tudi novega generalnega direktorja Direktorata za šport na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Na to mesto je bil imenovan dr. Boro Štrumbelj. Boro je dolgoletni sodelavec OKS – ZŠZ, strokovnjak na področju plavanja in zavzeti delavec na področju športa invalidov. Glede na njegovo široko vpetost in poznavanje športa pričakujemo in verjamemo, da bomo skupaj uspešno reševali prihodnje izzive slovenskega športa.

Ob koncu tega uvodnika pa bi še vse povabil na odprtje Olimpijske ure, ki bo odštevila čas do OI v Rio. Stala bo na Aleji mladih v BTC Cityju in bo tudi del prihodnje Olimpijske učne poti. Otvoritev in zagon ure bosta predvidoma 16. decembra ob 14. uri.

5. mednarodni kongres športne medicine

Predavalnice so bile nabito polne. Kongresa se je udeležilo več kot 250 ljudi. Foto: **Aleš Fevžer**

V Mariboru je letos potekal že 5. mednarodni kongres športne medicine, ki se je v zadnjih desetih letih dodobra uveljavil v slovenskem pa tudi širšem mednarodnem prostoru. Na letošnjem kongresu – zgodil se je v organizaciji Inštituta za športno medicino mariborske medicinske fakultete v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije, Nogometno zvezo Slovenije in z Zdravniškim društvom Maribor – so še posebej poudarili dve temi, in sicer diagnostiko in zdravljenje **mišičnih poškodb** ter **pomen prehrane v vrhunskem in rekreativnem športu**, še posebej vlogo prehranskih dodatkov, dopinga v športu in različne načine regeneracije za doseganje vrhunskih rezultatov.

Mišične poškodbe predstavljajo najpogostejšo športno poškodbo. Samo v Sloveniji lahko glede na statistiko, ki jo poznamo, pričakujemo od 10 in 15 tisoč mišičnih poškodb vsako leto, kar predstavlja velikansko problematiko, in to ne samo za športnike same, ampak tudi za državo kot tako. Dodatno težavo predstavlja tudi dejstvo, da se tovrstne poškodbe zelo rade ponavljajo, kar v 20–30 %, kar lahko pomeni ne samo dolge rehabilitacije, ampak za posamezne športnike tudi možnost konca kariere. Omenjene problematike se zelo dobro zavedajo v mednarodnih krogih, v Mednarodnem olimpijskem komiteju pa tudi v Fif, v kateri vlagajo velike napore v iskanje optimalnih rešitev na področju preventive in tudi optimalnega zdravljenja.

V okviru 5. mednarodnega kongresa športne medicine pa je to problematiko izpostavil prof. **Jan Ekstrand** iz Švedske, ki pri UEFA Champions League Injury Study, kjer podrobno preučujejo mišične in tudi druge poškodbe. V registru imajo več kot 25.000 poškodb, med njimi – kot rečeno – številne mišične poškodbe. Zanimiv je podatek, da mišična poškodba povprečnega igralca, ki igra v klubu znotraj Champions League, stane klub 600.000 € mesečno, zato številni najboljši klubi vlagajo ogromna sredstva v zdravljenje mišičnih poškodb; nogometni klub Barcelona nameni medicini kar 7 milijonov evrov letno. Kar se tiče raziskav na področju mišičnih poškodb, so zelo aktivni in uspešni tudi predstavniki **Inštituta za športno medicino Maribor**, ki so objavili številne temeljne študije. Lani so prejeli tudi nagrado v kategoriji Basic science na največjem evropskem kongresu za športne poškodbe in artroskopsko kirurgijo ESSKA v Amsterdamu. Na podlagi omenjenih študij pa so bili povabljeni k so-

delovanju tudi v številne raziskovalne skupine. Med drugim so sprejeli povabilo nogometnega kluba Barcelona, v katerem zdaj skupaj raziskujejo vlogo ravninskih faktorjev pri zdravljenju mišičnih poškodb.

Na kongresu je bila predstavljena tudi metoda **tenziomiografije (TMG)**, s katero lahko spremljamo mišično funkcijo pred poškodbo in po njej, ki ob že znanih metodah, kot so: ultrazvočna preiskava, magnetna resonanca, EMG in podobno, predstavlja nadgradnjo v diagnostiki. Metoda je bila razvita v Sloveniji s slovenskim znanjem in je zdaj razširjena že široko po svetu. Rutinsko jo uporabljajo v vrhunskih klubih in reprezentancah, kot so italijanska nogometna reprezentanca, nogometni klubi Real, Barcelona, Manchester United, Milan, Bayern idr.

▼
**Mišične poškodbe
se ponavljajo kar v 20–30 %.**

Kar se tiče **prehrane v vrhunskem in rekreativnem športu** pa tudi prehranskih dodatkov in vloge dopinga, so bili na kongresu zelo dobro sprejeti prispevki vodilnega svetovnega strokovnjaka na področju športne prehrane pri Mednarodnem olimpijskem komiteju prof. Rona Maughana pa tudi vodilne slovenske strokovnjakinje dr. Nade Rotovnik Kozjek, ki je ob tej priložnosti predstavila **Priročnik klinične športne prehrane**, ki ga je pred kratkim izdal Olimpijski komitej Slovenije. Gre za velik korak na področju ozaveščanja strokovne in laične javnosti, predvsem pa športnikov samih, na področju športne prehrane. To je prvi tovrstni priročnik v Sloveniji. Na Olimpijskem komiteju Slovenije pa načrtujejo izdajo še številnih drugih. Še posebej pa so na 5. mednarodnem kongresu športne medicine odmevale besede predsednika Olimpijskega komiteja Slovenije **Bogdana Gabrovca**, ki je skupaj z namestnikom generalnega sekretarja za področje športa **Blažem Perkom** predstavil **razpis**, s katerim želi OKS vzpostaviti **mrežo referenčnih športno-medicinskih centrov OKS**. Tako želi izboljšati zdravstveno varstvo športnikov, še posebej vrhunskih, na način, da bodo medicinske obravnave deležni takoj in da bodo zanje poskrbeli referenčni strokovnjaki po merilih OKS. Skratka, vrhunski strokovnjaki na posameznih področjih.

Dr. Matjaž Vogrin

Boro Štrumbelj

Foto:
osebni arhiv
Boro Štrumbelj

Boro Štrumbelj je novi direktor Direktorata za šport. Tu so prvi vtisi in besede novega direktorja, nekdanjega profesorja na Fakulteti za šport, ki bo skupaj z ministrico za izobraževanje, znanost in šport krojil usodo slovenskega športa.

V čem ste našli izziv za opravljanje funkcije direktorja Direktorata za šport, ki se v svojem poslanstvu precej razlikuje od tiste, ki ste jo do sedaj opravljali na Fakulteti za šport?

V preteklosti sem poleg proforskega dela na FŠ opravljal tudi številne druge funkcije na Plavalni zvezi Slovenije kot predsednik strokovnega sveta, član IO PZS in panožnega tima pri PZS (meritve in svetovanja), sem vodja usposabljanj na PZS. Od leta 2005 sem si kot trener in član SS pri ZŠIS – POK pridobil tudi na področju športa invalidov neprecenljiva znanja in izkušnje. Tudi tu smo na novo postavili sistem usposabljanj in upam si trditi, da smo stroko postavili na višjo raven. Skoraj leto dni sem kot podpredsednik vodil SS RS za šport. V letih 2009–2014 sem bil član Odbora za vrhunski šport pri OKS, kjer sem spoznal organiziranost in delovanje OKS – ZŠZ ter ustroj in probleme tekmovalnega športa v Sloveniji. Zadnji dve leti sem podpredsednik SLOADE, tj. od njene ustanovitve naprej. Zakaj vse naštevam? Pridobil sem številne izkušnje in znanja z različnih področij, povezanih s športom. Številni sodelavci vedo, da nisem zmeraj plaval s tokom, ampak da sem tudi včasih plaval proti toku

in izražal svoje mnenje. V vseh organih smo se spoprijemali tudi s številnimi problemi, ki smo jih bolj ali manj uspešno reševali. Izziv funkcije vidim v proaktivnem reševanju različnih problemov, ki so se skozi leta nakopičili v slovenskem športu in ki jih dobro poznam. Upam, da nam bo s sodelovanjem vseh deležnikov (z vidika države mislim tu predvsem na sodelovanje z drugimi pristojnimi ministrstvi in lokalno skupnostjo) probleme, ki tarejo šport in rekreacijo (civilna sfera), postopno uspelo rešiti.

Kaj se vam zdi pri delu Direktorata za šport najpomembnejše?

Na kratko: uresničevanje javnega interesa in korist vseh državljanov na področju športa in rekreacije. Želim si, da bi šport in rekreacija v najširšem smislu postala javna dobrina in dosegljiva vsem slojem prebivalstva – od rekreacije do vrhunškega športa. Upam, da bomo vsi deležniki – od politike, izvajalcev do uporabnikov – prepoznali to dobroto ter jo ustrezno finančno in organizacijsko podprli pa tudi racionalno organizirali. Direktorat s tega vidika vidim kot povezovalno telo, ki bo združevalo številne interese deležnikov v splošno

korist kar največ uporabnikov. Ne želim si, da bi bil Direktorat »komandant«, ampak kar najboljši usklajevalec včasih zelo različnih interesov za čim večje javno dobro na področju športa in rekreacije.

Na čelu slovenskega športa boste imeli možnost vplivati na strateške in normativne dokumente na področju športa; trenutno jih je v nastajanju kar nekaj. Kje vidite področja, ki bi jih bilo v koraku s časom treba ustrezneje urediti in kako?

Način in smer pisanja strateških in normativnih dokumentov sta že začrtana v lani in letos sprejetih NPŠ in izvedbenem načrtu NPŠ-ja. Mislim, da sta to zelo dobra dokumenta, na katerih je vredno graditi tudi preostale dokumente, v tem trenutku predvsem Zakon o športu. Nisem 'revolucionar' in šport je zame trenutno najuspešnejše področje v Sloveniji. To pomeni, da imamo številne dobre rešitve, ki jih posnemajo tudi drugi po svetu. Hkrati pa imamo veliko manjših problemov, ki bi jih bilo dobro čim prej rešiti; na področju športa me trenutno zelo moti, da se je zaradi precejšnjega zmanjšanja javnih sredstev do neke mere preveč skomercializiral (delno celo upravičeno glede na zmanjšanje javnih sredstev na državni in lokalni ravni) in ni več dosegljiv vsem otrokom, kar je zame nedopustno. Ugotavljamo tudi, da se pri otrocih zmanjšujejo telesne sposobnosti in da se vse manj ukvarjajo s športom. Problem so zdravstveno varstvo vseh športnikov in statusne pravice športnikov v povezavi s celotnim izobraževalnim sistemom – želim si, da bi vsi športniki tekmovalci uspešno dokončali šolanje glede na svoje sposobnosti in si zagotovili boljše življenje tudi po karieri športnika; tu so delno nerešene davčne olajšave za vlaganje v šport, usposabljanja so v zadnjem času postala nekoliko neracionalna zaradi »poplave« novih programov. Treba bo tudi poskrbeti za boljšo kontrolo javnih sredstev, da bo njihov izplen na področju športa in rekreacije kar največji. Želim si tudi, da bi postopno postavili prioritete na področju gradnje vrhunskih panožnih športnih centrov, kjer bi imeli naši perspektivni in vrhunski športniki optimalne pogoje za delo in jim ne bi bilo treba odhajati na treninge v tujino, ampak nasprotno, da bi drugi prihajali k nam. Pri tem bi se moral zgledovati po projektu Planica, ki bo, ko bo dokončan, omogočil vrhunske pogoje vadbe za skakalce, smučarje tekače in tudi za biatlonce. Že zdaj jih koristijo tudi tuji tekmovalci, kar omogoča lažje vzdrževanje. Pri tem moramo biti karseda racionalni. Na področju rekreacije si želim, da bi zlasti z gradnjo objektov v naravi (trim steze, fitnesi na prostem ...) omogočili čim večjemu številu prebivalstva, da bi odšlo v naravo in se ukvarjalo s telesno aktivnostjo. Razviti moramo tudi programe za invalide in seniorje – ti skupaj predstavljajo okoli 35 odstotkov prebivalstva.

V preteklem letu je bil sprejet novi Nacionalni program športa, ki je požel veliko odobravanje na vladni strani in tudi na strani civilne sfere. Izpolnjevanje smernic in ukrepov v njem bi pomenilo velik kakovostni in ekonomski korak naprej za šport po desetletnem obdobju njegove veljavnosti. Kaj lahko v novi vlogi storite, da bi izvajalcem slovenskega športa omogočili udejanjanje začrtane strategije?

Že v prejšnjem odgovoru sem povedal, da sta NPŠ in izvedbeni načrt NPŠ-ja, ki sta bila v državnem zboru oziroma na vladi sprejeta skoraj soglasno, zelo kakovostna dokumenta; smer je dobro začrtana. Ali bomo ukrepe lahko v teh zelo zaostrenih finančnih pogojih za celotno družbo in na vseh področjih uspeli uresničiti? Mislim, da jih s sodelovanjem vseh deležnikov lahko, najverjetneje pa ne v za posamezne ukrepe določenih časovnih rokov. Zato bi bilo dobro, da bi se najpomemb-

nejši deležniki na področju športa in rekreacije usedli in si postavili najnujnejše prioritete, ki bi jih poskušali skupaj uresničiti. In potem po vrsti naprej, ne da bi katerega izmed predvidenih ukrepov črtali. Kje vidim pri tem vlogo direktorata? Usklajevanje včasih zelo različnih interesov, predstavljanje in zastopanje teh interesov tudi drugim resorjem v državi s ciljem reševanja posameznih problemov (Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za gospodarstvo ...). Kako bomo na direktoratu pri tem uspešni, ne vem, upam pa, da nam bodo drugi resorji prisluhnili; zavedam pa se, da končne rešitve ne bodo odvisne samo od Direktorata za šport. Prav tako se zavedam, da se ne bo moglo zadostiti vsem interesom, ker so si preprosto preveč nasprotujoči. In ko se bo treba v takih primerih odločati, mislim, da bo usmeritev direktorata pod mojim vodenjem sledila tistim rešitvam, ki bodo najboljše za javni interes.

Med vodenjem Direktorata za šport v neposrednem obdobju pred vašim imenovanjem se je pokazalo, da se tesno sodelovanje s civilno sfero obrestuje na vseh ravneh, saj je ta konec koncev deležnik in izvajalec tega, za kar država soustvarja osnovne pogoje. Boste tovrstno prakso nadaljevali med svojim vodenjem?

Vodenja Direktorata za šport si ne predstavljam brez zelo dobrega sodelovanja s civilno sfero. Moja vrata na direktoratu bodo zmeraj odprta predstavnikom civilne sfere. Glede na kar veliko kadrovske podhranjenosti trenutno na Direktoratu za šport pri tem upam, da ne bodo prihajali predstavniki civilne sfere samo s problemi, ampak tudi že kar s konkretnimi rešitvami. Z moje strani lahko obljubim, da nobena pobuda ali rešitev ne bo vržena v koš in bo skrbno preučena; ali bo sprejeta, pa bo odvisno tudi od kakovosti in sprejemljivosti rešitve. Kaj pa bo vsaj zame osnovno merilo pri tem, sem že napisal, pa bom vseeno ponovil – najboljša rešitev v javnem interesu. Tudi sicer je moj pogled na birokracijo na splošno v Sloveniji, da mora probleme državljanov reševati, na pa jih ustvarjati; zdaj smo mi v službi državljanov, ne pa oni v naši, in nas morajo ubogati.

Zadnje čase se je pogosto omenjalo, da je Direktorat za šport po strokovni strani kadrovske podhranjen; to gotovo ni prijetna dobrodošlica ob nastopu funkcije. Menite, da boste s prenosom svojega znanja na podrejene lahko zapolnili vrzeli za kar se da bolj nemoteno delovanje?

Z ugotovitvijo, da je Direktorat za šport kadrovske podhranjen glede na vse naloge, ki jih ima, se strinjam, ne strinjam pa se, da je tudi strokovno podhranjen. Sodelavce poznam in sem se z večino že v preteklosti srečeval pri reševanju različnih problemov; mislim, da so strokovno izvrstno podkovani, in jim povsem zaupam. Kot oseba, ki pravzaprav prihaja na direktorat z 21-letnimi izkušnjami na področju civilne sfere, na področju športa, vidim predvsem tu svojo dodano vrednost na direktoratu. Poznavanje problemov od dna piramide v slovenskem športu do vrha. Delno to velja tudi za področje rekreacije. Morda bom tukaj uspel prinesiti svež veter v direktorat in nove ideje. Pri tem me niti najmanj ne bo motilo, če bodo nekatere moje ideje na koncu romale v koš na podlagi boljših rešitev, ki jih bomo skupaj dobili. Na začetku direktorovanja si želim dvoje: prvič, da bo po koncu mandata ta športna piramida še kakovostnejša in trdnjša in da bomo k temu pripomogli vsi deležniki (civilna sfera in država); drugič, da bosta šport in rekreacija dosegljiva vsem prebivalcem v Sloveniji ne glede na socialni status ali starost.

Poljanka Pavletič Samardžija

POGLED Z VRHA

24-letnica ustanovitve

Foto: arhiv OKS

PORTOTOŽ 16. OKTOBER

Olimpijske komite Slovenije v Portorožu zaznamoval obletnico

Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez je 16. oktobra v Portorožu zaznamoval 24-letnico ustanovitve samostojnega slovenskega olimpijskega gibanja. To so storili dan po uradnem rojstnem datumu, obenem pa so podelili nagrade za prispevek k razvoju športa pri nas.

»Jaz mislim, da je bil prvi mejnik ta, da smo se odločili ustanoviti olimpijski komite, in to še pred tem, ko je bila Slovenija mednarodno priznana, kar je pripomoglo k njeni prepoznavnosti. Potem smo bili sprejeti v družino olimpijskih komitejev, sledilo pa je še nekaj mejnikov ... Sprejeli smo Zakon o športu, ki je postavil šport na ustrezno mesto, in nastopali na olimpijskih igrah, letnih ali zimskih, od koder smo se vračali s kolajnami, tudi z zlatimi. S tem je šport raste v kakovosti, v zvezah, ki so prepoznale, da je treba narediti piramido. Imeti bazo, v kateri lahko posamezniki postanejo dobri in so dobri. Vlagali smo v šport – država in tudi lokalna skupnost – in za to financiranje upam, da se bo stabiliziralo, v prihodnje,« je ob slovesnosti med drugim povedal predsednik OKS **Bogdan Gabrovec**, ki je bil na ta položaj izvoljen decembra lani, ko je nasledil Janeza Kocijančiča, ki je OKS vodil od njegove ustanovitve naprej.

Podelili so letošnja priznanja OKS. Častne listine OKS pa so prejeli Iztok Rems za dolgoletno delo v košarki, **Jože Senica**, ki je bil tudi trener Miroslava Cerarja, za dolgoletno strokovno in organizacijsko delo v športu, **Marjan Fabjan** za izjemen prispevek k uspehom juda, plaketi OKS pa sta prejela **Stanko Kerčmar** za življenjsko delo v športu in **Aljaž Blitvič** za izjemno delo v cheerleadingu.

Pred 24 leti je bilo 15. oktobra ustanovljeno samostojno slovensko olimpijsko gibanje, ko sta slovensko olimpijsko listino v Štithovi dvorani Cankarjevega doma poleg slovenskih športnih zvez, olimpijskih panog in tistih, ki jih priznava mednarodna olimpijska družina, podpisala tudi nosilca zlatih olimpijskih odličij Leon Štukelj in Miro Cerar. OKS je bil polnopravno vključen v olimpijsko družino 5. februarja 1992. Tega leta je samostojna slovenska olimpijska reprezentanca prvič nastopila na zimskih OL, na teh in poletnih igrah po so od takrat slovenski športniki in športnice med drugim osvojili šest zlatih, 10 srebrnih in 18 bronastih medalj.

»Še naprej si bomo prizadevali za množičnost, heterogenost v športu. To je zelo pomembno, ker so v tem mladi, pri katerih ob vsej tej globalizaciji in modernih tehnologijah obstaja bojazen, da bi se mladi 'zasedeli', da se ne bi aktivno ukvarjali z gibanjem. Zato jim skušamo s tekmovanji mladih dajati zgled, da vidijo še ta drugi vidik življenja; šport je za to najboljša priložnost,« je povedal Gabrovec. **A.P.**

WASHINGTON

Srečanje Gabrovca in Bacha

Predsednik OKS – ZŠZ Bogdan Gabrovec in predsednik MOK-a Thomas Bach s sodelavci sta se sešla v Washingtonu ob robu 20. zasedanja ANOC-a (svetovnega združenja nacionalnih olimpijskih komitejev).

Vodstvo OKS-a je Bacha seznanilo z izvedbo projekta olimpijske solidarnosti, ki ga pripravlja OKS na temo olimpijske zapuščine v letu 2016. Predstavili so mu tudi pestro paleto dogodkov, ki se bodo zgodili 15. aprila v Sloveniji.

Bach je bil s predstavitvijo projektov osrednje športne organizacije pri nas navdušen; odzval se je vabilu na obisk Slovenije. Med drugim se veseli, da bo zasadil olimpijsko drevo in bil prisoten na otvoritvi olimpijske ulične poti, olimpijskega muzeja ter se udeležil olimpijske gala večerje, povezane s Fundacijo za športnike iz socialno ogroženih okolij. **A.P.**

NOVA študijska smer za vrhunske športnike

Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede in Olimpijski komite Slovenije so 6. oktobra 2015 podpisali sporazum o sodelovanju pri razvoju novega dodiplomskega študijskega programa **Management v športu**.

Vsebina študija posega na področje poslovnih ved in na področje športa. Študentje športniki bodo tako imeli možnost študija vzporedno s športno kariero, saj bodo metode in organizacijske oblike študija prilagodljive, velik poudarek pa bo tudi na e-študiju. Cilj študijskega programa Management v športu je zagotoviti diplomantom čim širše možnosti zaposlitve v gospodarskih in negospodarskih organizacijah pa tudi v športnih zvezah. S podpisom sporazuma se odpirajo tudi nove možnosti sodelovanja pri skupnih prijavah na razpise za raziskovalne projekte, pri skupni organizaciji strokovnih in družabnih dogodkov ter skupnih nastopih na promocijah doma in v tujini.

»Na Univerzi v Mariboru so se v vseh letih njenega obstoja izobraževali številni vrhunski športniki. Potrebam vrhunskih športnikov smo se vedno skušali prilagajati in jim pomagati z namenom, da bi vrhunski športniki vzporedno s športno kariero pridobili tudi primerno izobrazbo. Razvoj novega študijskega programa na Fakulteti za organizacijske vede bo tem študentom dal še več fleksibilnosti in možnost pridobitve ustrezne izobrazbe,« je ob tem povedal rektor Univerze v Mariboru **prof. dr. Igor Tičar**.

»Prav v razgovorih z našimi študenti vrhunskimi športniki se je porodila ideja, da pripravimo študijski program, ki bo po eni strani dal diplomantom kompetence za kariero po koncu športne poti, po drugi strani pa bodo organizacijske oblike in metode študija prilagojene potrebam vrhunskih športnikov,« je povedal dekan Fakultete za organizacijske vede **prof. dr. Marko Ferjan**.

Pri nastajanju tega programa so sodelovali tudi predstavniki športnikov. Prav razvoj tega študijskega programa je primer dobre prakse sodelovanja med Univerzo in Olimpijskim komitejem. »Podpis pogodbe je pomemben korak naprej pri sodelovanju OKS – ZŠZ z izobraževalnimi ustanovami v Sloveniji. To sodelovanje zasleduje več ciljev. Eden temeljnih je ustvarjanje spodbudnejšega in prijaznejšega okolja pri prehodu vrhunskih športnikov v drugo profesij

Foto: arhiv OKS

ionalno kariero, torej tisto, v kateri bodo načelno vztrajali pretežni del svoje profesionalne življenjske poti. FOV se je izkazal kot odličen partner s svojimi izkušnjami, z znanji, energijo in z željo pomagati vrhunskim športnikom pri pridobivanju ustreznih znanj in izobrazbe. Drugi pomemben cilj, ki ga s tem projektom zasledujemo, pa je ustvarjanje pogojev za splošno rast znanja pri managementu športnih organizacij, ki je v marsičem podoben managementu drugih organizacij, vendar ima zaradi posebnosti športa kot družbene dejavnosti tudi svoje specifičnosti, ki jih njihovi managerji morajo poznati. Verjamemo, da je podpis te pogodbe ogromen korak k humanizaciji dela z vrhunskimi športniki in dvigu ravni znanja pri managementu športnih organizacij v našem prostoru,« je povedal predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez **Bogdan Gabrovec**.

Študijski program Management v športu bo namenjen domačim in tujim vrhunskim športnikom. V okviru zakonskih možnosti se bo izvajal v slovenskem in angleškem jeziku. Metode in organizacijske oblike študija bodo fleksibilne, kar pomeni, da bo študentom športnikom dana možnost študija vzporedno s športno kariero. Vsebina študija posega na področje poslovnih ved in na področje športa. S področja poslovnih ved bo študent pridobil znanja o poslovnih funkcijah in funkcijah procesa managementa. S področja športnih ved pa bo diplomant pridobil temeljna znanja z naslednjih področij: kineziologije, športne prehrane, športne medicine in psihologije.

Diplomanti programa bodo zaposljivi kot operativni kader na področju izvajanja poslovnih funkcij v organizacijah, kot so: nabava, prodaja, marketing, kadrovanje idr., pa tudi na področju vodenja in upravljanja športnih organizacij na različnih ravneh.

Strokovni profil diplomanta bo omogočil razvoj širokega spektra kompetenc: s področja kadrovske funkcije v organizacijah, s področja vzgoje in izobraževanja za delo v okviru klubov oziroma športnih zvez, kompetence s področja projektne managementa, upravljanja športne infrastrukture in organizacije športnih projektov, kompetence s področja marketinga in komuniciranja, kompetence, ki mu omogočajo obvladovanje informatike manjšega ali srednje velikega poslovnega sistema pa tudi teoretična in praktična znanja o elektronskem poslovanju. Diplomant bo pridobil tudi določena znanja s področij ekonomike organizacije in računovodstva. Sposoben bo samostojno izdelati manj zahtevno bilanco in sam izdelati kalkulacije. **STA**

STROKOVNA LITERATURA

Priročnik klinične športne prehrane

Mlad športnik, nemalokrat tudi njegovi starši in seveda trener v želji po boljših športnih izidih nekritično uporabljajo športna dopolnila in se lotevajo raznih modnih diet. Pri tem vneto sodelujejo tudi industrija »športne« prehrane in samooklicani prehranski strokovnjaki. V to past nemalokrat zapadejo tudi vrhunski športniki, ki v siju dosežkov nekako »pozabijo« na osnovna prehranska pravila, ki so jim pomagala na poti do vrhunskosti. Ko ob raznih »dietah« športna kariera zastane in se začnejo vsakovrstne zdravstvene težave, iščejo še dodatne prehranske »možnosti« in čudežne substance, ki jim bodo pomagale rešiti težave. Take športnike, mlade in starejše, nemalokrat videvamo v zdravniških ambulantah, kamor se zatečejo zaradi različnih zdravstvenih

težav. Še večkrat posledice neurejenih prehranskih strategij srečujejo fizioterapevti in drugi športni sodelavci.

Zato je potrebno, da se ozremo nazaj proti osnovam in z njimi povezanimi strokovnimi prehranskimi navodili. Vsak športnik, ne samo vrhunski, potrebuje urejeno osnovno prehrano – mlad športnik za to, da bo lahko ob športni vadbi tudi zrastel in dozorel ter dosegel svoj biološki potencial. Vrhunski športnik pa bo ravno z urejeno, njemu prilagojeno prehrano in s presnovnimi zahtevami svoje športne discipline ter z izdelano prehransko strategijo ob vadbi in tekmovanju obdržal svoje zdravje in lažje ter hitreje dosegel vrh svoje športne discipline ter se na njem obdržal.

Športna klinična prehrana tako danes močno presega izhodišče »dovolj energije in posameznih hranil« za določeno vadbo; gre pravzaprav za enega izmed osnovnih pristopov k zdravemu in uspešnemu športniku. Ker prehrana neposredno vpliva na športnikovo počutje, zmogljivost in na zdravje, je za urejanje športnikove prehrane potrebno v veliki meri tudi znanje medicinskih ved in športne fiziologije. Primerna športnikova prehrana daleč presega uporabo kakršnih koli diet in posameznih športnih dodatkov. Ker gre za veliko težavo, katere posledice nosijo predvsem mladi športniki, je Medicinska komisija Slovenskega olimpijskega komiteja v sodelovanju z Olimpijskim strokovnim centrom izdala knjižico z osnovnimi navodili športne prehrane. Namenjena je v prvi vrsti športnikom in njihovim trenerjem ter drugim strokovnim sodelavcem. Navodila, ki so zbrana v knjižici, so narejena skladno s sodobnimi strokovnimi navodili o primernem vnos hranil ob pravem času športnikove vadbe. Na kratko so razloženi tudi osnovni koncepti pomena športne prehrane in prikazane ključne prehranske strategije v različnih vadbenih in tekmovalnih situacijah. Nekatere tudi večkrat, kar bralcu omogoči, da na prehranske izzive pogleda z več strani in ga opremi s ključnimi prehranskimi ukrepi med telesno vadbo in regeneracijo. Ob resnejših prehranskih težavah pa je seveda (še vedno) potrebna individualna strokovna obravnava.

Dr. Nada Kozjek Rotovnik

LJUBLJANA, 17. OKTOBER

Športni navdušenci uživali v igri na Olimpijskem festivalu s športnimi ASi!

Na sončno soboto, 17. oktobra je na Kongresnem trgu v Ljubljani potekal Olimpijski festival s športnimi ASi, ki je privabil približno 5.000 ljudi, več kot 1.000 pa jih je tudi sodelovalo v športnih izzivih, v katerih so se pomerili z najboljšimi slovenskimi športniki.

Olimpijski festival s športnimi ASi, v organizaciji Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez in v sodelovanju z nacionalnimi panožnimi športnimi zvezami, je na enem mestu predstavil **27 različnih športov** in še več vrhunskih športnikov, zmagovalcev največjih mednarodnih tekmovanj. Vsem športnikom ste se pridružila dvakratni olimpijka, **Miroslav Cerar**, in dobitnica srebrne olimpijske kolajne na OI v Atlanti 1996, **Brigita Bukovec**, ki sta otroke spremljala pri olimpijskem protokolu, s katerim se je Olimpijski festival s športnimi ASi tudi uradno začel. Dogodek sta slavnostno odprla predsednik OKS-ZŠZ, **Bogdan Gabrovec**, in župan mesta Ljubljane, **Zoran Janković**.

Kot se za olimpijske dogodke spodobi se je tudi Olimpijski festival s športnimi ASi pričel z olimpijsko himno in prižigom olimpijskega ognja. Nato so se začeli odvijati različni športni izzivi, v katerih so se lahko udeleženci pomerili z izbranimi vrhunskimi športniki kot so **Peter Kauzer in Benjamin Savšek** (kajak na divjih vodah), **Jože Žabjek, Zarja Černilogar in Tanja Žakelj** (gorsko kolesarstvo), **Žan Rudolf, Luka Janežič in Maruša Mišmaš** (atletika), **Živa Dvoršak** (strelstvo).

Športni izzivalci so lahko ob bok stopili še **Marku Miliču** (košarka), **Simoni Fabjan** (odbojka), **Mitji Petkovšku in Alenu Dimicu** (gimnastika) ter **Dejanu Kontrecu** (hokej). Svoje športne panoge so predstavljali še **Jure Kuhar** (rokoborba), **Eva Jeza** (sabljanje), **Rok Vodišek** (nogomet), **Tanja Cerkevnik** (šport invalidov), **Domen Pociecha in Petra Dragičević** (sankanje), **Naja Ferkov** (umetnostno drsanje), **Juš Rožnik Novak** (dvigovanje uteži), **Anže Podlogar in Peter Lin Janežič** ter **Rok Verderber in Klemen Semelbauer** (jadranje) in **Janja Garnbert** (športno plezanje). Obiskovalci pa so lahko poleg tega spoznali tudi športe kot so rugby, fitnes, judo, tenis, smučarski skoki, golf in deskanje na snegu.

Ker je bil Olimpijski festival s športnimi ASi v prvi vrsti namenjen otrokom in mladim, je bilo nadvse razveseljivo, da je privabil številne predstavnike mlade generacije, ki so uživali tako v športnih izzivih kot v spremljevalnem programu festivala.

Na festivalu se je predstavila RTV Slovenija s svojimi programi za otroke in ostale športne navdušence. **Firbcologe** otrokom ni potrebno posebej predstavljati, saj so nadvse priljubljeni, kdorkoli je želel, pa se je lahko preizkusil tudi kot športni komentator v sodelovanju z ekipo **Infodroma** z RTV Slovenija. Za plesno popestritev so poskrbeli plesalke in plesalci plesnih šol **Bolero in Urška**, street mala formacija **Guapa** in plesna točka na invalidskih vozičkih **plesnega kluba Zebra**, čisto posebno urbano predstavo pa so priredili **Urban roof**.

Nekatere bolj kot čarovnija plesa privabijo rokohitrške spretnosti in prav te je navduševala žonglerska in ognjena cirkuška skupina **Čupakabra**, drugi so navdušeno vzklikali ob akrobacijah poskočnih **Dunkin Devils** in igrali **nožni biliard** (footbiliard). Olimpijsko vzdušje Ria de Janeira 2016 so nam pričarali v kotičku **Veleposlaništva Brazilije**, kjer smo se počutili kot pravi olimpijci.

Na svoj račun so prav tako prišli najmlajši, ki se morda še niso mogli udeležiti športnih izzivov, a so zato toliko bolj uživali ob nastopih **SKB Papija** s čarodejem in **Ribičem Pepetom** in ob poplesovanju na glasbene hite skupine **Čuki**.

Udeleženci Olimpijskega festivala s športnimi ASi so lahko v športnih igrah uživali cel dan, saj je bilo poskrbljeno tudi za lačne želodčke, ki so se z veseljem polnili s slastnim šmornom, vsi udeleženci športnih izzivov pa so, poleg posebne knjižice Olimpijskega komiteja Slovenije, v katero so vpisani in z nalepko »opravi! kot AS« označeni vsi opravljeni izzivi, prejeli tudi medalje »Ti si naš AS«.

Otroci so se na festivalu posvetovali z zdravnico, specialistko medicinske športa, ki jim je predstavila kako aktivno poskrbeti za zdravje. Na svoj račun pa so prišli tudi starši in si izmerili raven sladkorja v krvi, holesterol in krvni tlak.

Za varnost vseh udeležencev na Olimpijskem festivalu s športnimi ASi je poskrbel glavni partner festivala in že dve desetletji uradna zavarovalnica slovenskih olimpijcev, **Zavarovalna družba Adriatic Slovenica**, ki je za vse udeležence festivala omogočila 24-urno brezplačno nezgodno zavarovanje na dogodka.

Skupaj nam je uspelo otrokom in mladim pokazati, da je šport v prvi vrsti igra in v igri smo uživali vsi! Se vidimo septembra 2016.

Klik Olimpijski festival s športnimi asi

- 1 Otroci so lahko postali smučarski skakalci za en dan in se preizkusili na "mini Planici"
- 2 Miroslav Cerar in Brigita Bukovec sta otroke spremljala pri olimpijskem protokolu.

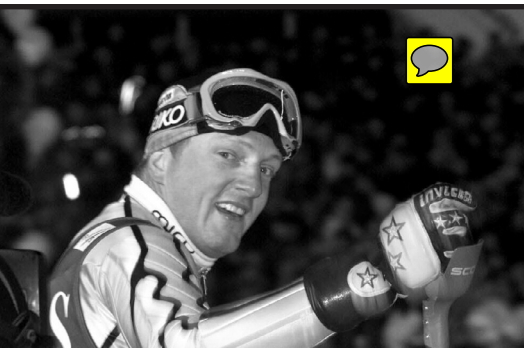
- 3 Predstava se je tudi Lokostrelska zveza.
- 4 Otroke je zabaval Ribič Pepe
- 5 Sabljanje je predstavila Eva Jeza

- 6 Deskanje na snegu pod okriljem Smučarske zveze.
- 7 Plesna točka na invalidskih vozičkih plesnega kluba Zebra.
- 8 Velika gneča je bila tudi pri plezalni steni.

- 9 Otroci so se lahko zabavali celo soboto in uživali v različnih športnih aktivnostih.
- 10 Na festivalu sta se z otroci zabavala tudi SKB Papi s čarodejem.

Foto: Aleš Fevžer

IN MEMORIAM

DRAGO GRUBELNIK
(1976–2015)

Rdečelas, trdoživ, trmast in poln energije. Takega sem te spoznal, ko si imel 12 let. Običajno se z leti človekove lastnosti spremenijo. Ampak ne pri tebi; tak si bil vseskozi. Takoj sva se ujela in v istem trenutku postala klubska, pozneje še reprezentančna »cimra«, predvsem pa nerazdružljiva prijatelja. Trenerjem naju ni bilo treba posebej spraševati, kdo bo s kom v sobi. Bil si pozabljen in pozabljal si stvari povsod, kjer smo bili, tudi smučke, in velikokrat smo se razburjali, ker smo se s poti morali vrniti v hotel po tvoje stvari. Ampak pri tem se nisi dal motiti.

Takoj smo vedeli, da si pravi pohorski deček, saj si znal stvari, ki jih mi, mestni dečki, preprosto nismo znali. In nič ti ni bilo težko narediti.

Zanimivo pri tebi mi je bilo to, da ti je bila smučarija obstranska stvar. Nasprotno od mene, ki sem jo imel za sveto in edino. Ti pa nikoli nisi skrival, da je tvoja prva stvar kmetija doma. Res je, da si želel tako kot jaz zmagati na vsaki tekmi, vendar se s tem nikoli nisi obremenjeval. Ob koncu treningov in tekmovanj te je vedno vleklo domov na kmetijo pomagat očetu. Hitro sem spoznal, zakaj, saj sem se že na prvem obisku pri tebi zaljubil v vašo kmetijo in vse, kar je bilo povezano z njo. Mama Nada, največja dušica, kar sem jih spoznal, »večopravilna« oseba, ki lahko naenkrat skuha kosilo za deset ljudi, vmes naredi še štrudelj, nabere drva in

uredi štalo. No, mogoče v drugem vrstnem redu. Ko sem že mislil, da bolj trmaste osebe od tebe ne poznam, je bil tu tvoj oče Drago, ki mu s trmo nisi segel do kolen. Vendar pa človek z ogromnim srcem, s surovo močjo, ki si jo začutil s stiskom roke, in še danes pri svojih zavirljivih letih naredi več kot deset mladih fantov. In pa sestre Andreja, Petra in Katja, ki so me vzele za svojega brata.

Nikoli ne bom pozabil, ko sva kot pokavca pasla krave, ki so nama seveda po kakšni uri ušle. Kar nekaj časa sva jih iskala po gozdu in meni se je prvemu nasmehnila sreča, ko sem eno našel. Zadr! sem se: »Grubaaa, mam jih!« Prišel si do mene, me z nasmehom potrepil po rami in rekel: »Ja, to je ena izmed zadnjih. Morava priti pa do prve!« Seveda je bila prva že kakih 20 minut pred zadnjo.

Res sem užival počitnice pri vas in vedno znova spoznaval, zakaj so te ljudje doma imeli zelo radi. Imel sem občutek, da sva nepremagljiva, kadar sva skupaj, in predvsem to, da bi zame šel tudi v ogenj, če bi bilo treba. In tak nisi bil samo do mene, to si kazal do vseh svojih znancev, prijateljev in kolegov v ekipi. Pozneje tudi v trgovini Forma, kjer si bil poslovodja z veliko začetnico, in enako bi od prvega do zadnjega prodajalca naredil izate.

V obdobju po karieri je najin pogovor pogosto nanesele na družino in otroke; videl sem te, kako si jih želiš. Kar nekaj časa je trajalo, in ko je prišel Maks, si mu svojo brezpogojno ljubezen kazal na vsakem koraku in ga učil vseh mogočih vragolij.

Imel si neverjeten talent za šport in me premagoval tako rekoč v skoraj vsem. Prepričan sem, da bi uspel v katerem koli športu. Vedno sem si želel, da bi bila pri nogometu v isti ekipi, ker sem vedel, da bomo v tem primeru zmagali stoodstotno. Le uteži niso bile tvoja domena. Ko sem sam dvigoval 80 kilogramov prsnega potiska, si ti imel težave s 60 kilogrami, če je bilo treba premakniti 170 kilogramov težek ploč, pa si to naredil brez težav, ko ga mi niti premakniti nismo mogli.

Večkrat se v družbi pošalim in ni daleč od resnice, da z ženo nikoli ne bom toliko spal, kot sem s teboj. V 25 letih »cimrovanja«, prijateljstva, bratstva se nama je nabralo nešteto zgodb. Dobrih in slabih; če bi jih spisala, bi bilo definitivno zanimivo in adrenalinsko branje. Bil si popolno nasprotje mene ... Če sem sam potreboval enourni jutranji obred z oblačenjem, gimnastiko in z zajtrkom, preden smo startali treningom ali tekmo, si ti spal do zadnje sekunde, skočil v kombi, po poti zagrabil kajzerico in »vletel« v kombi. Samo upali smo, da nisi spet česa pozabil. Ko se je sprožila startna palčka, sva si bila skoraj popolnoma enaka. Oba »bojovníka«, ki sva se vedno vrgla »na glavo«; če je uspelo, je bil žur, če ne, pa ne. S to razliko, da se ti nisi veliko obremenjeval, jaz pa sem tuhtal še nekaj dni. Na splošno si nisi veliko stvari jemal k srcu, za kar sem ti bil kar malo »fauš«. Vendar sva se mogoče prav zaradi te razlikosti dopolnjevala.

Vedno si povedal, kar si mislil, in za tem tudi stal, ne glede na to, kaj bi lahko rekli drugi. Lastnost, ki jo pri ljudeh najbolj cenim in ki so jo cenili vsi, ki so te poznali. Poslušal si me, ko sem to potreboval, in mi v obraz povedal, kaj si misliš, brez ovinkarjenja, brez olepševanja. Redko si se zmotil v svojih nasvetih.

Dogajalo se nama je na polno, kjer koli sva bila, s komer koli sva se družila, ker si v vsaki stvari znal najti delček svojega unikatnega humorja, s katerim si omrežil vse ljudi okrog sebe. Včasih sploh nisem mogel slediti tvoji neizmerni energiji, kot da bi živel dvojno histrost življenja.

Še vedno vsega skupaj ne dojamem. Boli, »fejst« boli! Ampak živel boš z nami za vedno! In to vedno s svojo »pravo« in toplo energijo. Gotovo pa vem, da bi zdaj rekel: »Daj, ne seri, stari, grema na špricer!« Kjer koli si, brat moj, vedi, da si z nami!

Rene Mlekuž

BORIS KRISTANČIČ
(21. 11. 1931–28. 10. 2015)

Poslovil se je oče slovenske košarke
Boris Kristančič

V 84. letu starosti je v Ljubljani umrl Boris Kristančič, nekdanji košarkar, trener, sodnik, funkcionar in eden izmed glavnih organizatorjev SP 1970 v Ljubljani. Boris Kristančič se je rodil v Skopju, kjer je služboval oče, kmalu pa se preselil v Ljubljano,

NUŠA TOME BABNIK
(1960–2015)

Veliko prezgodaj je po hudi bolezni sklenila svojo življenjsko pot Nuša Tome Babnik, alpska smučarka, olimpijka in športna delavka. Svojo športno pot je začela v Partizanu iz Medvoda in nadaljevala v Smučarskem klubu Alpetour iz Škofje Loke. Že zelo mlada se je uvrstila v reprezentančni izbor, v katerem je kot reprezentantka ostala polnih enajst let. S prihodom Toneta Vogrinca in Dušana Senčarja na čelo alpskega smučanja ter z odločitvijo takratnega vodstva smučarske zveze, da se tudi ženskemu alpskemu smučanju pristopi sistematično, bolj strokovno in organizirano, sta bila takratnim mlajšim

no, kjer je začel igrati košarko, ki ga je zaznamovala za vse življenje. Leta 1954 je bil najboljši strelec zvezne lige, tri leta pozneje pa je z AŠK Olimpija kot igralec in trener osvojil prvi naslov prvaka Jugoslavije. Dolga leta je klub uspešno vodil tudi organizacijsko, v različnih vlogah, velikokrat tudi več skupaj, pa je sodeloval pri vseh šestih jugoslovanskih naslovih ljubljanskega moštva. Bil je prvi Slovenec, ki se je preizkusil na tujem, saj je igral za italijansko Stello Azzuro, šest let pa je bil tudi kapetan jugoslovanske reprezentance. Udeležil se je SP 1954, EP 1957 in 1959 ter OI 1960, skupaj pa je v obdobju 1951–1960 za »plave« zbral 81 nastopov. Spomnili se ga bomo kot idejnega vodjo svetovnega prvenstva 1970 in enega izmed glavnih organizatorjev (skupaj s takratnim predsednikom KZS Stanetom Dolancem, predsednikom Olimpije Ivanom Hellerjem in s pomočnikom generalnega sekretarja FIBA Borislavom Stankovićem) izjemno uspešnega dogodka v Hali Tivoli, s katero je

povezan tudi kot njen nekdanji direktor in v kateri je Jugoslavija prvič posegla po svetovnem zlatu. Bil je predsednik strokovnega sveta Košarkarske zveze Jugoslavije in je imel s tem odločilen vpliv pri postavljanju trenerjev in igralcev za državne reprezentance.

Po osamosvojitvi Slovenije je skupaj s takratnim predsednikom KZS Markom Sokom in z generalno sekretarko Tilko Gajšek sodeloval pri včlanitvi Košarkarske zveze Slovenije v mednarodno organizacijo FIBA, pozneje pa je bil tudi predsednik komisije moških prvoligašev.

Za svoje delo je prejel številne nagrade, in sicer častno listino Olimpijskega komiteja Slovenije, častni znak svobode Republike Slovenije za 50-letno delo na področju športa in zlasti zasluge pri razvoju košarke ter Bloudkovo nagrado (1970), od leta 2010 pa je tudi častni član Košarkarske zveze Slovenije.

KZS

reprezentantkam, kot so: Nuša Tome Babnik, Bojana Dornig, Anja Zavadlav, Metka Jerman, Andreja Leskovšek, in pozneje številnim drugim dekletom omogočena razvoj in preboj na mednarodno športno sceno. To so bili časi njenih klubskih kolegov Jožeta Kuralta, Borisa Strela in seveda Bojana Križaja, Jureta Franka in drugih.

Že leta 1978 je sodelovala na svetovnem prvenstvu v Garmisch - Partenkirchenu. Na Mariborskem Pohorju je leta 1979 prva osvojila točke za svetovni pokal v zgodovini slovenskega smučanja. Dvakrat je bila udeleženka olimpijskih iger, svoja najboljša rezultata v svetovnem pokalu pa je dosegla s 7. mestom v slalomu na Zlati lisci in z 8. mestom v veleslalomu v San Siciu z visoko štartno številko 62. Ko je leta 1985 končala tekmovalno športno pot alpske smučarke, se je za kratek čas ukvarjala z akrobatskim smučanjem in na svetovnem prvenstvu v Tignesu v prostem slogu zasedla 12. mesto.

Po končani aktivni športni karieri je diplomirala na ljubljanski fakulteti za šport in postala profesorica športne vzgoje. Nuša je bila ena tistih številnih športnic, ki je znala združevati šport in šolanje; bila je ena številnih smučark, ki so končale študij in se pozneje uspešno vključile tudi v delovno življenje.

Nuša so vseskozi krasili čist in pošten odnos do športa in športnikov, tekmovalnih konkurentk, pripravljenost za sodelovanje in pomoč drugim, samodisciplina, delavnost, kar je še posebej izkazovala pri svojem poznejšem delu v Smučarskem klubu Snežinka, Skakalnem klubu Ilirija, Smučarski zvezi Slovenije, Klubu slovenskih olimpijcev in Fundaciji za šport.

Z možem Sašem sta ustvarila zgledno in uspešno družino in sta tudi otroka Najo in Tima usmerjala v šport ter ju vodila skozi lepote in pasti vrhunškega športa. Da je bila izjemno spoštovana med prijatelji, športniki in športnimi delavci, vemo vsi, ki smo se dolga leta družili z njo, sodelovali pri posameznih delih in nalogah ali pa samo razpravljali o tem in onem. Pri Babnikovih je bilo zbirališče številnih dobromislečih in dobrovoljnih ljudi tudi iz vrst športnikov in športnih delavcev.

Žal ji vsa njena trdna volja, borbenost, želja po življenju in skrbi za družino niso bile dovolj v borbi z zahrbtno in agresivno boleznijo.

Vsi, ki smo jo poznali in spoštovali, jo bomo nosili v srcu kot pošteno, iskreno in dobrovoljno Nušo, dobro prijateljico in klenu Slovenko.

Tomo Levovnik

Sklenimo Olimpijski krog varnosti in pozdravimo slovenske olimpijce

Turizem Bled, Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez in zavarovalnica Adriatic Slovenica (AS) so poskrbeli, da bo zaključek leta na Bledu v znamenju rekordov.

V sredo, 30. decembra, vabijo družine, športne navdušence, domače in tuje goste k sklenitvi Olimpijskega kroga varnosti okrog Blejskega jezera. S sklenitvijo kroga okrog jezera in stiskom rok obiskovalcev, bodo poskušali doseči tudi Guinnessov rekord.

Na Bledu bodo obogatili dogodek Krog prijateljstva, ki v organizaciji Turizma Bled tradicionalno poteka že od leta 1999. Letos bodo tako **v sredo, 30. decembra 2015** v sodelovanju z OKS – ZŠZ in zavarovalnico AS poskrbeli, da bo dogodek z imenom **Olimpijski krog varnosti** v znamenju Guinnessovega rekorda, predvsem pa v znamenju druženja s slovenskimi vrhunskimi športniki. Leto 2016 bo namreč olimpijsko leto, zato

se bodo 30. decembra na Bledu predstavili tudi športniki, **kandidati za nastop na olimpijskih igrah v Rio de Janeiru 2016**.

Krog bosta prižgali dve olimpijski bakli, ki ju bosta ponosno nosila dobitnica srebrne olimpijske kolajne iz Atlante 1996 **Brigita Bukovec** in bronasti iz Barcelone 1992 **Jani Klemenčič**. Oba bosta krenila iz Zake, vsak po svojem bregu jezera in na Promenadi sklenila Olimpijski krog varnosti. Prav takrat bo nebo razsvetlil ognjemet.

Sklenitev Olimpijskega kroga varnosti bo spremljal pester program, ki ga bodo sodelovali športniki – kandidati za olimpijsko reprezentanco Slovenije za Rio 2016, nosilci olimpijskih medalj in drugi športniki iz Kluba slovenskih olimpijcev. V soju ognjemeta pa se bo prireditev poskušala vpisati tudi v Guinnessovo knjigo rekordov.

Gre za prireditev, ki ima zagotovo velik pomen tudi za vse športnike, ki se pripravljajo na udeležbo na poletnih olimpijskih igrah v Rio. Številni obiskovalci jim bodo lahko zaželeli srečno pot k novim zmagovalnim uvrstitvam. Organizatorji na Bledu pričakujejo več kot 4 tisoč obiskovalcev in vabijo k spletni prijavi na dogodek na www.as.si/olimpijskikrog. Tu lahko tudi preverite, s katerim športnikom se boste morda prav vi lahko prijeli za roke, sklenili Olimpijski krog varnosti in postali del rekorda.

Bogat program se bo odvijal na glavnem odru na Promenadi, kjer bodo vsi obiskovalci lahko pozdravili slovenske športnike in športnice, kandidate za nastop na poletnih olimpijskih igrah v Rio de Janeiru, med katerimi so številni favoriti za olimpijske kolajne. Z nastopom Ylenie Zobec bo poskrbljeno tudi za dobro glasbo.

A.P.

Foto: Arhiv OKS

ŠPORT ZA VSE

BUDIMPEŠTA, 14.–18. OKTOBER 2015

OKS – ZŠZ polnopravni član organizacije TAFISA

V okviru 24. Svetovnega kongresa športa za vse, ki se je dogajal med 14. in 18. oktobrom v Budimpešti, je potekala tudi generalna skupščina organizacije TAFISA, ki je uradno potrdila članstvo OKS – ZŠZ.

Med kandidati za Izvršni odbor TAFISA je bil tudi prvi podpredsednik OKS – ZŠZ mag. Janez Sodrznik. Na kongresu v madžarski prestolnici je sodelovalo več kot 500 predstavnikov športnih organizacij športa za vse z vsega sveta.

OKS – ZŠZ se je TAFISI pridružil marca letos, na tokratni generalni skupščini pa je bil

Mag. Janez Sodrznik in Attila Czene, predsednik Madžarske zveze za prosti časni šport, soorganizatorice kongresa.
Foto: Arhiv OKS

vsem svetu s promocijo športa za vse in telesne aktivnosti.

Slovenija je na generalni skupščini za organe TAFISA predlagala tudi svoje predstavnike: OKS – ZŠZ svojega kandidata v Izvršni odbor TAFISA, Športna unija Slovenije pa v Izvršni odbor Evropske podružnice TAFISA. Ob podpori OKS – ZŠZ je Patrik Peroša, podpredsednik ŠUS, uspel pri kandidaturi in tako postal član »Board of directors« TAFISE. Za člana Izvršnega odbora TAFISA pa je bil med šestimi kandidati izvoljen Attila Czene, predsednik Madžarske zveze prostočasnega športa, ki je bila tudi gostiteljica in soorganizatorica kongresa. Attila Czene, v preteklosti uspešen vrhunski športnik, se je med olimpijske zmagovalce vpisal na olimpijskih igrah v Atlanti leta 1996, in sicer z zlato medaljo v plavanju. Olimpijsko konkurenco je premagal v disciplini 200 m mešano.

T.Š.

Foto: osebni arhiv Rožle Prezelj

Varuh športnikovih pravic na forumu komisij športnikov

Varuh športnikovih pravic Rožle Prezelj se je mudil v Luzani, kjer se je udeležil foruma komisij športnikov.

Forum komisij športnikov organizira komisija športnikov, ki deluje v okviru Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK). Rožle je tja odpotoval kot zastopnik komisije atletov mednarodne atletske zveze, vendar je imel ob tem možnost pred predstavniki CAS ter drugimi prisotnimi predstaviti tudi institut **Varuha športnikovih pravic**.

Varuh športnikovih pravic od leta 2014 deluje tudi v okviru Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez. Institut in način dela, ki smo ga vzpostavili v Sloveniji, je požel veliko pozornosti. Zanimanje za delo našega varuha je izrazil tudi **predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Thomas Bach**, njemu je imel Rožle možnost osebno predstaviti delo varuha in ugotovitve, do katerih je prišel pri opravljanju te svoje funkcije.

A.P.

Prvi posvet je bil organiziran v začetku novembra v Novem mestu, na katerem je aktivno sodelovalo več kot 40 predstavnikov lokalnih skupnosti in drugih zainteresiranih posameznikov. Foto: Arhiv OKS

V letu 2014 sta stopila v veljavo novi Nacionalni program športa in njegov Izvedbeni načrt, ki k ureditvi področja pristopa pregledneje in v primerjavi s prejšnjim omogoča organiziranost športa po sodobnejšem ustroju. Skladno s tem je treba tudi na lokalni ravni pristopiti k spremembam pravilnikov in posledično meril za sofinanciranje športa na lokalni ravni iz sredstev Letnega programa športa iz občinskega proračuna.

Da bi uskladili sistem financiranja športa na lokalni ravni, je OKS – ZŠZ skupaj s športnimi zvezami občin (ŠZO) oblikoval Model pravilnika in meril, pogojev in kriterijev za vrednotenje letnega programa športa v občini, ki zajemata vsa področja nove nacionalne strate-

Model pravilnika in meril za vrednotenje letnega programa športa

v pomoč lokalnim skupnostim pri financiranju športa na lokalni ravni

gije, ki so bila priznana kot javni interes športa. Upoštevanji so tudi primeri dobrih praks iz lokalnih okolij, zagotovljena pa je tudi univerzalnost uporabe kriterijev za majhne pa tudi srednje in za velike občine.

Ta dokumenta je OKS – ZŠZ skupaj s svojimi regijskimi pisarnami predstavil lokalnim skupnostim na več regijskih posvetih po Sloveniji. Na voljo sta zainteresirani strokovni javnosti. Oblikovana sta bila s ciljem, da ju občine uporabijo kot vzorec pri oblikovanju novih dokumentov za potrebe športa v posamezni občini.

Dokumenti so na voljo tudi na spletni strani www.olympic.si.

Trajnostni razvoj družbe in okolja, v katerem deluje, ključno vodilo družbe SIJ – Slovenske industrije jekla

Družba SIJ – Slovenska industrija jekla od leta 2013 podpira najboljše slovenske športnike, olimpijsko reprezentanco Slovenije. Z letošnjim letom pa se je začel tudi projekt Zunanji športni poligon kot kakovostna jeklena konstrukcija, na voljo je za vadbo na prostem, državljane Slovenije pa spodbuja tudi k aktivnemu preživljanju prostega časa v naravi.

V okviru kongresa športa za vse sta SIJ – Slovenska industrija jekla in Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez podpisala dogovor o zgrajenih zunanjih športnih poligonih v 11 občinah po dr-

1 Zunanji športni poligon družbe SIJ na Ravnah na Koroškem
2 Podpis pogodbe z družbo SIJ
Foto: Arhiv OKS

žavi. Prvi izmed 11 poligonov je že na voljo, vse do leta 2018 pa jih bo v celotni Sloveniji postavljenih kar 11.

V sodelovanju z lokalnimi skupnostmi bodo tako vzpostavljeni pogoji za športni duh čim večjega števila slovenskega prebivalstva.

Poslanstvo družbe SIJ se kaže v ustvarjanju privlačnih, nujno potrebnih in uporabnih jeklarskih izdelkov ne le za potrebe njihovih kupcev, ampak širše družbe, v kateri delujejo. **T.Š.**

Gibalna aktivnost kot zdravstvena preventiva – pomembno sporočilo kongresa športa za vse

V petek, 6. novembra, se je med sejmom Narava – zdravje odvijal Kongres športa za vse, katerega glavna tema je bila vloga športa za vse v slovenskem prostoru s poudarkom na gibalni aktivnosti starejših. V okviru kongresa so potekali tudi licenčni seminar in Forum Športne unije Slovenije ter druge aktivnosti, s katerimi so organizatorji želeli spodbuditi javnosti k zdravemu življenjskemu slogu s športom. Pred kongresom pa je bil na povabilo prvega podpredsednika OKS – ZŠZ mag. Janeza Sodrznika ustanovljen Odpri slovenski forum športa za vse, ki je namenjen izmenjavi mnenj, iniciativ in drugih razvojnih aktivnosti na področju športa za vse v Sloveniji.

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je na kongresu športa za vse zbralo več kot 150 predstavnikov športnih strokovnjakov, predstavnikov športnih organizacij in strokovnjakov medicinske stroke, ki so razpravljali o vlogi gibalne aktivnosti in pomenu uravnotežene prehrane pri zagotavljanju kakovostnega življenjskega sloga v tretjem življenjskem obdobju. Predstavljeni so bili številni primeri dobre prakse in učinki redne gibalne aktivnosti. Ob tem je na Forumu Športne unije sodelovalo skoraj 170 strokovnih delavcev na področju vzgojno-izobraževalne dejavnosti v športu, ki so se potegovali za pridobitev licence za strokovno delo v športu na področju športne rekreacije.

1 Ministrica dr. Maja Makovec Brenčič
2 Planinska zveza Slovenije

Dogodek je bil prvič organiziran v sodelovanju z vsemi relevantnimi organizacijami na področju športa za vse, tj.: Planinska zveza Slovenije, Sokolska zveza Slovenije in Fitnes zveza Slovenije, Športna unija Slovenije, aktivno pa sta sodelovali tudi Nacionalni inštitut za javno zdravje in Fakulteta za šport.

Veliko zanimanje za udeležbo na kongresu kaže, da se vedno bolj zavedamo priložnosti, ki jih šport prinaša za vse, hkrati pa tudi pozitivnih učinkov na blaginjo družbe, ki jih nudi.

V okviru uradnega odprtja kongresa je prisotne nagovorila ministrica za šolstvo, izobraževanje in šport dr. Maja Makovec Brenčič, ki je poudarila priznavanje države pomenu gibalne aktivnosti državljanov in državljanov ter omenila podporo tej pojavi obliki športa v novi finančni perspektivi.

Ob robu kongresa in sejma Narava – zdravje so organizatorji izvedli »gibalne točke« na 5 lokacijah po Ljubljani, tj. brezplačne urice za šport, namenjene starejšim, katerih cilj je promocija zdravega življenjskega sloga s športom.

Organizatorji pa so poskrbeli tudi za aktivne minute; za vse udeležence so pripravili gibalne vaje, ki jih je vodila absolventka Fakultete za šport Aleksandra Arnož. **T. Š.**

BAKU, 8.–10. OKTOBER 2015

21. EVROPSKI KONGRES ZA »FER PLEJ«

V Bakuju, Azerbajdžan, so v organizaciji Evropskega združenja za »fer plej« (EFPM) in Olimpijskega komiteja Azerbajdžan v času od 8. do 10. 10. 2015 potekali 21. Evropski kongres za »fer plej«, generalna skupščina in svečana podelitev priznanj za »fer plej« za leto 2015. Prvič sta se kongres in svečana podelitev priznanj za "fer plej" zgodila skupaj s Svetovnim združenjem za »fer plej«.

Na kongresu z naslovom »Fer plej« v tekmovalnem športu, kaj je resnično ali samo ideal je sodelovalo 108 udeležencev iz 34 evropskih držav. Med predavatelji je bil tudi Zoran Verovnik z Ministrstva za znanost, izobraževanje in šport Republike Slovenije.

Z leve proti desni: Christian Hinterberger, predsednik EFPM, Daniele Iraschko - Stolz in Miroslav Cerar

9. 10. 2015 je bila tudi svečana podelitev priznanj Evropskega združenja za »fer plej« (EFPM) in svetovnega združenja za »fer plej« (CIFP). Miroslav Cerar je podelil priznanje smučarski skakalki iz Avstrije Danieli Iraschko - Stolz, ki jo je Evropskemu združenju za »fer plej« predlagal prav Cerar prek Slovenske olimpijske akademije.

Sonja Poljšak

MOSKVA, 20.–22. OKTOBER 2015

WOA Svetovni forum združenja olimpijcev

V Moskvi sta bila od 20. do 22. oktobra 2015 v organizaciji Svetovnega združenja olimpijcev in Olimpijskega komiteja Rusije forum in generalna skupščina – tudi volilna. Forum, ki se ga je udeležil Miroslav Cerar, predsednik Kluba olimpijcev, se je udeležilo 108 držav z vsega sveta s 315 udeleženci. Otvoritev zasedanja, na katerem so razpravljali o ključnih vprašanjih Olimpijskega gibanja, je pripadlo predsedniku Ruske federacije, Vladimirju Putinu, predsedniku MOK-a Thomasu Bachu in častnemu članu WOA princu Albertu II.

Predsednik Ruske federacije Vladimir Putin z drugimi pomembnimi gosti. Foto: Sonja Poljšak

Putin je ta dogodek ocenil kot veliko simbolno dejanje, predvsem zato, ker WOA praznuje 20. obletnico obstoja; združuje 143 nacionalnih združenj in več kot 100.000 olimpijcev z vsega sveta.

Na generalni skupščini, ki je bila tudi volilna, je bil ponovno z veliko večino izvoljen zdajšnji predsednik Joël Bouzou.

Najpomembnejša naloga WOA v novem mandatu bo, da se izboljša odnos z Mednarodnim olimpijskim komitejem.

Sonja Poljšak

DODATNI ČLANEK?

PARTNERJI OKS -ZŠZ

foto: Aleš Fevžer

NOVA PARTNERJA OKS-ZŠZ

LINGULA
in SEMOS

Foto: Arhiv OKS

OKS – ZŠZ podpisal pogodbo o sodelovanju s slovensko vojsko in podaljšal partnersko pogodbo s steklarno Rogaška

16. oktobra je v Portorožu Olimpijski komite zaznamoval 24-letnico ustanovitve samostojnega olimpijskega gibanja. V sklopu prireditve pa je osrednja športna organizacija tudi podaljšala partnersko pogodbo s Steklarno Rogaška in podpisala pogodbo o sodelovanju z največjim zaposlovalcem vrhunskih športnikov pri nas, s Slovensko vojsko.

Steklarna Rogaška, d. d., je zlati partner OKS – ZŠZ do leta 2020 in eden izmed vodilnih proizvajalcev kristalnih izdelkov na svetu, blagovno znamko Rogaška pa na svojem področju uvrščajo na najvišjo raven na podlagi cene, kakovosti in tudi inovativnosti v obliki. Oblikujejo ravnesje med funkcionalnostjo in estetiko. Zavedajo se moči lepote, ki jo ima kristal, zato ga namenjajo ljudem, ki cenijo plemenitost duha, znanje, kulturo in umetnost.

Pogodbo o sodelovanju v letih 2015 in 2016 med OKS – ZŠZ in **Slovensko vojsko** pa sta podpisala predsednik Olimpijskega komiteja Bogdan Gabrovec in generalmajor dr. Andrej Osterman, načelnik Generalštaba SV.

OKS in SV že dlje časa zelo dobro sodelujeta, saj SV OKS veliko pomaga pri podpori slovenskemu vrhunskemu športu, predvsem z zaposlovanjem vrhunskih športnikov in trenerjev v Slovenski vojski. Sestavni del SV je tako tudi športna enota. Začetki Športne enote segajo v leto 1991. Takrat se je porodila ideja, da bi se v četi vojaške policije zaposlilo nekaj vrhunskih športnikov. Danes zaposlujejo kar 70 športnikov, ki tekmujejo v 27 športnih panogah.

Med njimi je tudi šest nosilcev olimpijskih odličij: Rajmond Debevec, Urška Žolnir, Lucija Polavder, Primož Kozmos, Petra Majdič in Teja Gregorin. Zaposleni vrhunski športniki predstavljajo pomemben del Slovenske vojske glede usposabljanja in tudi promocije.

Naloge športne enote SV so: zaposlovanje športnikov in trenerjev, promocija Slovenske vojske, vključevanje športnikov v proces usposabljanja Slovenske vojske, pomoč pri izvedbi preverjanja gibalnih sposobnosti, priprava in organizacija srečanja športnikov, zaposlenih v Športni enoti.

A.P., STA

Prevajalska agencija **Lingula** je novi brona-sti partner OKS – ZŠZ do konca leta 2016. Jezikovni center Lingula odlikuje uigrana ekipa profesorjev jezika, izvirnih govorcev in prevajalcev z veliko izkušnjami pri poučevanju tujih jezikov in prevajanju najzahtevnejših besedil. Njihovi predavatelji in prevajalci so izkušeni strokovnjaki in odlični motivatorji, ki svoje delo opravljajo s srcem. Pogodbo je na strani agencije skupaj s predsednikom Gabrovcem podpisala direktorica agencije Klavdija Kosmač Toplišek.

Foto: Arhiv OKS

Podjetje **SEMOS** pa je prvi strokovni partner OKS – ZŠZ in bo del olimpijske družine vse do leta 2018. Podjetje Semos zagotavlja celostno ponudbo programa medicinske opreme: od svetovanja pri nakupu in pomoči pri financiranju do celostnega servisa po nakupu aparata oziroma medicinskega pripomočka. Zagotavljajo tudi potrošni material in rezervne dele. Pogodbo sta podpisala predsednik OKS – ZŠZ Bogdan Gabrovec in direktor podjetja Samo Sovinc.

A.P., STA

piše: prof. dr. Silvo Kristan

REPETITIO EST MATER STUDIORUM*

"Če gledalcev ne morejo pritegniti s kakovostnim športom, pa naj spremenijo oznako in postanejo restavracije," je zapisal cenjeni in spoštovani kolumnist. Beseda je namreč tekla o tem, ali naj na športnih prireditvah točijo alkoholne pijače.

S temeljno mislijo se je mogoče popolnoma strinjati, le terminu (strokovnemu izrazu), ki ga je pisec uporabil, ni mogoče pritrditi. Iz sobesedila je mogoče sklepati, da je pisec s terminom **kakovostni šport** mislil na vrhunske športne dosežke. Žal celo športoslovci širijo ta izraz, čeprav je logično in vsebinsko nevzdržen. O tem je že tekla beseda na teh straneh, zato le kratka ponovitev, da bi pisce vendarle opustili neprimerni izraz.

Delitev rodnega pojma (genus proximum) **šport** na *športno vzgojo otrok in mladine, kakovostni šport, vrhunski šport, športno rekreacijo, terapevtski šport* in, denimo, še na invalidski šport, ki lahko združuje vse pojavne oblike rodnega pojma šport, je nevzdržna. Navedeni terminološki red ni dopusten, ker se pojmi med seboj prekrivajo. Že tako in tako nekateri oporekajo klasifikaciji športa glede na temeljni namen posamezne pojavne oblike, hkrati pa v isti sapi trdijo, da morajo biti v vseh pogledih **kakovostni** tudi *športna vzgoja otrok in mladih, športna rekreacija, invalidski šport* in nič manj selekcijski tekmovalni šport. Vrhunski šport je po eni plati že sam po sebi 'kakovosten', saj v nasprotnem primeru sploh ne bi dosegel vrhunskosti. Hkrati pa je dvomljiv pojem 'kakovost', ker nista logično in vsebinsko opredeljeni njegova vsebina in obseg. Zgolj storilnostna razsežnost (vrhunski športni izid) še ni bistveni znak **kakovosti športa** kot svetovnega kulturnega pojava. **Kakovost** je večrazsežnostni pojem, ki vključuje tudi oblikovanje celostne osebnosti športnika, njegovo zdravje, odnos do telesnega gibanja kot načina življenja in še marsikaj. To pa je tudi področje filozofije in etike, žal še precej nedorečeno. Kakor koli že, izraz **kakovostni šport** ni sopomenka za pojem **vrhunski šport**. Bolj ga štejemo za pleonazem (kopičenje nepotrebnih besed), saj je pojem *vrhunski šport* dovolj poveden. Da restavracijam in alkoholnemu veseljačenju ni mesta na športnih prireditvah pa podpišem še tisočkrat.

Tudi zloraba pojma **VREDNOTA** je terminološko vprašanje, če ne še kaj hujšega. V dandanašnjem družbenem in političnem življenju je čedalje pogostejše zaslediti pojem **vrednota**. Nekateri vedo, kaj ta pojem pomeni, drugi zgolj papagajsko ponavljajo domnevno ime-

nitni pojem, čeprav ne vedo natančno, za kaj gre. Naš parlament je ena sama velika 'vrednota', čeprav je več kot očitno, da mu gre predvsem za **vrednost** (česar koli že). Celo v športni govor se je priti-hotopil pojem **vrednota**, čeprav kaže, da ga znani nogometni trener uporablja na napačnem mestu. Takole se je trener pohvalil: "Vrnili smo se k vrednotam glede postavljanja na igrišču, zapiranja prostora, medsebojne pomoči in teka." Ali navedene prvine nogometne igre res štejemo za **vrednote**?

Ločimo namreč dva pojma: **vrednost** in **vrednota**. **Vrednost** je ekonomska kategorija in je izražena s ceno (nekaj je ceneno, nekaj je drago), **vrednota** pa je etična, aksiološka kategorija, ki je ni mogoče izraziti s ceno; **vrednota** ima nematerialno vrednost. Vrednost blaga proučuje ekonomija in njej sorodne vede, vrednote pa filozofija, etika, aksiologija. Gre za popolnoma različne vede. Pojem **vrednota** se je uveljavil kot etična kategorija. **Vrednote** so, na primer ljubezen, zvestoba, poštenost, domoljubje, ne pa neka tehnična športna veščina. Različni pomen pojmov **vrednost** in **vrednota** je pri nas utemeljil filozof France Veber, pozneje pa so **vrednote** (ne vrednosti!) Slovencev in Evropejcev proučevali še drugi raziskovalci (npr. Dr. Niko Toš in dr. Veljko Rus s Fakultete za družbene vede). Etične oziroma aksiološke kategorije so **vrednotni sistem** (ne vrednostni sistem), **vrednotni prostor** (ne vrednostni prostor), **vrednotne usmeritve, vrednotni prehod, vrednotna preusmeritev** in podobno.

Tek sam po sebi ni **vrednota** (etična/aksiološka kategorija), ampak je način telesnega gibanja. Tudi veletoč na drogu ni vrednota (etična kategorija). Zapiranje prostora na igrišču (da nasprotni igralec ne more do žoge) vendar ni **vrednota** (etična/aksiološka kategorija), ampak posebna spretnost, ki je tehnični del nogometne igre, je posebno znanje, intuicija, nadarjenost igralca in še kaj, kar se pridobiva v procesu treninga. Gre torej za **znanje**, za **veščino**, za tehnično obvladovanje nogometne igre v vseh njenih pomembnih prvinah. Žal je **vrednota** modna beseda, ki jo marsikdo ponavlja, ne da bi vedel kaj pomeni. *lat. ponavljanje je mati učenja, modrosti

Tuje cvetke, ki kazijo domače livade

piše: prof. dr. Silvo Kristan

SLOVENSKA ŠPORTNA TERMINOLOGIJA:

- › **Obstacle Trail Run** /
tek čez ovire v mestu
- › **tee ball** / mali bejzbol
- › **snowboarding** /
deskanje na snegu
- › **surfing** / deskanje na vodi
- › **rail** / deskanje po objektih

Smačé, ski, smučí ...

Tudi s terminološkega zornega kota se lahko iz zgodovine marsikaj naučimo. J. V. Valvasor v *Slavi vojvodine Kranjske* (1689) omenja smačé, na katerih so Bločani lahko-tno obvladovali zasneženo pokrajino. Po-zneje so nekateri začeli vsiljevati nordijski izraz 'ski', vendar je urednik *Novic* J. Bleiwe-is podprl kaplana Jožefa Bevka z Blok, ki je v svojem prispevku pisal o 'šmečéh ali plohih' (1845). Sodobni slovenski izraz **smučí** pa je prvi uporabil pisatelj Fran Erjavec (1883), čeprav so si mnogi prizadevali za rabo tujke 'ski'. Primer je zanimiv in poučen tudi za da-našnji čas, ker kaže, kako so se lomila kopja zgolj zaradi enega tujega izraza. Nasploh so smučarskemu izrazu na Slovenskem vedno posvečali veliko pozornost. Zaslu-žen je bil zlasti prvi slovenski smučarski učitelj Rudolf Badjura (1881–1963), ki je vr-sto let obiskoval Bloke in zbiral ter pozneje objavljaj tamkajšnjo slovensko 'smuško ter-minologijo'. Tudi poznejši rod smučarskih učiteljev (D. Ulaga, M. Jeločnik, S. Guček in drugi) je prizadevno ustvarjal slovensko smučarsko izrazje.

Drugo športno področje, ki je bilo že v 18. stoletju zgled za oblikovanje domačega izrazja, je bila **telovadba** (nem. turnen). V času nastajanja slovenske društvene telo-vadbe in uvajanja telovadbe v šole je bilo iskanje domačih strokovnih izrazov ena temeljnih nalog na tem področju. Nemško turnersko terminologijo je bilo treba zame-njati z domačimi izrazi. Pri tem je kot jezi-kovni sodelavec svetoval celo pisatelj Fran Levstik. V uvodu knjige *Nauk o telovadbi* (1867) je Levstik zapisal: "**Vsaka vaja naj ima, kolikor se največ more, svoje poseb-no (slovensko, op. S. K.) ime ...**". Pozneje je sistemske temelje slovenske telovadske terminologije postavil Viktor Murnik. Iz-razoslovna vnema je takrat temeljila na narodnostnem ponosu in tekmovanju z nemškim jezikom. In tega, narodnostnega ponosa namreč, nam danes manjka.

Dandanašnji se zdi, da nekateri ne morejo brez tujih izrazov. Lahkotno nasedajo an-glo-amerišnemu besednemu imperializmu. Postavlja se vprašanje, ali zaradi nevedno-sti ali zaradi snobizma (po SSKJ: snob, kdor si prizadeva s posnemanjem tujih izrazov vzbujati pozornost). Saj je vendar vse mo-goče povedati v domačem jeziku! Prepro-sto je nemogoče razumeti, zakaj slovensko glasilo z velikim naslovom širi ime prireditve *Wajdušna Obstacle Trail Run*, čeprav že v naslednjem stavku zapiše, da gre za "**tek čez ovire tudi v mestu**". Natančno to (tek čez ovire) pomeni tribesedni tuji izraz Ob-stacle Trail Run. Če prav ugibam (*Wajdušna* = Ajdovščina), so Ajdovci pozabili na sloven-ski jezik. Pa prav Primorci, ki so se v času fašizma krčevito otepali italijanščine! Kra-jevnemu organizatorju prireditve se niti ne gre čuditi, da se afna z angleščino, slovenski tisk bi pa vendarle lahko pokazal nekaj več jezikovne spodobnosti.

In zakaj tuj izraz *playoff* (z različicami play-off in play of), če imamo zanj kar več do-mačih izrazov (**sklepni, odločilni, končni, 'finalni'** del kakega tekmovanja, navadno v športnih igrah)? Žal se norčujejo iz sloven-ščine celo tisti, ki bi po izobrazbi in po nara-vi stvari morali skrbeti za domače športno strokovno izrazje. Zavod ŠKL ('šolska košar-karska liga') na spletni strani oglašja TEE BALL, ki je menda "poenostavljena različica Baseballa". Ponujajo celo izobraževalne se-minarje o tee ballu. Kaže, da pri ŠKL še niso 'vzeli' niti tega, da po pravopisu prevzete besede popolnoma podomačimo, torej go-vorimo in pišemo **bejzbol** (kot npr. vaterpo-lo, boks, reli, ragbi, tekvondo itn.), sploh pa ne z veliko začetnico. In da je mera polna, oglašja *tee ball* tudi ZDŠPS (Zveza društev športnih pedagogov Slovenije). Le zakaj *tee ball* ne bi bil **mali bejzbol**, če gre za poeno-stavljeno različico bejzbola, ki je namenje-na (malim) šolarjem od 1. do 5. razreda? Če poznamo **mali golf, mali vaterpolo in mali nogomet**, je termin **mali bejzbol** sistemsko terminološko utemeljen. Pa še za domač iz-raz gre! Zdi se, da tako ZDŠPS kot ŠKL potre-bujeta seminar iz slovenskega pravopisa in seminar iz domačega strokovnega izrazja kot posebne nacionalne vrednote.

Več kot desetletje je trajalo, da se je uve-ljavil izraz **deskanje** (angl. *boarding*, npr. *snowboarding*) kot terminološki znak za skupino športnih zvrsti oziroma disciplin, katerih bistveni športni pripomoček je po-sebna deska (angl. *board*), na kateri oseba stoji in krmari. Govorimo in pišemo seveda predvsem o deskanju na snegu in deskanju na vodi. Vsako od teh ima še vrsto disciplin. Ker mladi iščejo in izumljajo vedno nekaj novega, se je pojavil tuj izraz **rail** (izg. *reil*). Ljubitelj in poznavalec '*reila*' je nekoč za-pisal, da gre za '*deskanje po naravnih in umetnih cestnih ovirah*', eden od sloven-skih dnevnikov je pisal o '*deskanju in skokih po ulični opremi*', na A-kanalu je bilo slišati (in videti) '*akrobatsko deskanje po cestnih ovirah in objektih*', pred kratkim pa sem v enem od javnih glasil 'ujel' izraz **deskanje po objektih**. O tem in o '*railu*' v eni od pri-hodnjih števil, če bo, seveda, uredništvo temu naklonjeno.

#potvrio #Rio2016

NEKAJ UPORABNIH FRAZ V PORTUGALŠČINI

Kako navežemo prve stike?

Bom dia. [bondia]

Dobro jutro. / Dober dan. (velja do poldneva)

Boa tarde. [boatard]

Dober dan. (velja po poldnevu do večera)

Boa noite. [boanoit]

Dober večer. / Lahko noč.

Olá.

Živjo.

Como se chama? [komu se šama]

Kako vam je ime?

Chamo-me ... [šama mə]

Ime mi je ...

Muito prazer.

Veselilo me je.

Como estás? [komu eštaš]

Kako si?

Obrigado (moški)/**Obrigada.** (ženske). [obrigado/a]

Hvala.

#Rio2016 #potvrio

BANKA, KI OSVAJA SLOVENIJO!

Foto: Milja Lutar / SKB d.d., Ajlovačina 4, 1513 Ljubljana

PREPRIČAJTE SE ZAKAJ
NAM ZAUPA VEČ KOT
200.000 STRANK

[WWW.SKB.SI](http://www.skb.si) / SKB TEL (01) 471 55 55

POSEBNA PONUDBA VELJA DO 31. 12. 2015

GLAVNI SPONZOR OLIMPIJSKE
REPREZENTANCE SLOVENIJE

PARTNERJI OLIMPIJSKEGA KOMITEJA SLOVENIJE

ZLATI PARTNERJI

SREBRNI PARTNERJI

BRONASTI PARTNERJI

